

REGIONALNI DIJALOG ZEMALJA SREDNJE I JUGOISTOČNE EUROPE

11. i 12. ožujka 2013.

Sudionici:

- **Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja, Hrvatska**
 - Goran Sirovatka
 - Jasmina Muraja
 - Zlatko Zadelj
 - Natalija Gjeri
 - Zoran Žitnik
- **Bundes institut BIFIE Bildungsforschung, Innovation & Entwicklung des österreichischen Schulwesens, Austrija**
 - Dieter Hebenstreit
 - Irene Thelen-Schaefer
 - Bernd Zisser
- **Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje, Bosna i Hercegovina**
 - Maja Stojkić
 - Žaneta Džumhur
- **Ispitni centar, Crna Gora**
 - Gojko Jelovac
 - Sanja Kaluđerović
 - Vesna Lazović
 - Tatjana Vujošević
 - Zorica Minić
- **Državni izpitni center, Slovenija**
 - Gašper Cankar
 - Ana Radović
- **Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja, Srbija**
 - Dragana Stanojević
 - Jasmina Đelić

Kao gosti u regionalnom dijalogu sudjelovali su i predstavnici ispitnog centra **Cito iz Nizozemske** Henk Moelands i Frans Kleintjes.

Konferenciji su nazočili i predstavnici **Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta** Monika Vričko, Ana Džepina i Ines Prlić.

11. ožujka 2013.

Konferenciju su kratkim pozdravnim govorima otvorili gospođa Vričko u ime Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, te gospodin Sirovatka kao ravnatelj Centra i organizator konferencije.

U svojim su govorima istaknuli važnost ovakvih konferencija koje za cilj imaju unaprjeđenje procesa ispitivanja, pa i obrazovanja posredstvom razmjene iskustava, tj. regionalnog dijaloga.

Zamjenica ravnatelja Centra, gospođa Muraja, nadovezala se na pozdravne govore uvodnim predavanjem o razvoju regionalnog dijaloga u kojem je istaknula da je obrazovanje temelj svega i da je važno nastaviti dosadašnju praksu suradnje i povezivanja koja je u ovom obliku započela 2009. godine. Ova je konferencija zamišljena kao nastavak i potvrda te suradnje te za ciljeve ima:

- razmijeniti iskustava na polju vanjskoga vrednovanja (uključuje ispite visokog i niskog rizika)
- odrediti stanje nacionalnog ispitivanja u pojedinim regijama
- odrediti daljnje razvoje nacionalnih ispitivanja u pojedinim regijama
- oformiti i učvrstiti formalnu suradnju među zemljama srednje i jugoistočne Europe radi uspostave platforme za razvoj međunarodnog ispitivanja.

Svi su sudionici ukratko izložili iz koje institucije dolaze i čime se njihova institucija konkretno bavi, te što zapravo očekuju od ove konferencije.

Pojedini sudionici konferencije pripremili su prezentacije koje su uslijedile nakon kratkog predstavljanja.

Sudionici iz Cito-a svoj su rad predstavili prezentacijom *Strengthening Forces by Cooperation*. Gospodin Kleintjes je u svojoj prezentaciji istaknuo tri važna i izuzetno povezana čimbenika: sadržaj, psihometrija i informacijska tehnologija. Iako je sadržaj izuzetno važan, psihometrija je ta koja daje potvrdu vrijednosti tog sadržaja, a informacijska tehnologija je nešto što je zbog vremena tranzicije sve prisutnije pa se javlja i izazov razmišljanja o drugim formatima testiranja.

Uslijedila je prezentacija sudionika iz Slovenije *National Assessment in Slovenia* kojom su predstavili rad svoga Centra istaknuvši poboljšanja koja su nastala tijekom godina, ali i izazove koji im još predstoje.

Prvi dan konferencije završen je prezentacijom sudionika iz Austrije. Gospodin Hebenstreit je prezentacijom *Recent developments in standardized testing for final exams at Austrian secondary vocational schools in mathematics* istaknuo da je povijest standardiziranih testova u Austriji kratka, te da su se rado odazvali pozivu na ovu konferenciju gdje su mogli razmijeniti svoja iskustva, te poslušati kolege koji imaju dužu povijest u provedbi ovakvih testova.

12. ožujka 2013.

Drugi dan konferencije otvorili su sudionici iz Srbije prezentacijom *Osiguranje kvaliteta završnog ispita na kraju osnovne škole*. U prezentaciji su se osvrnuli na rad svojeg Zavoda s naglaskom na provedbu završnog ispita u osnovnim školama. U svojoj su prezentaciji istaknule poteškoće s kojima se susreću u svojem radu te izrazile želju da se ovakve konferencije trebaju održavati jer jedino se razmjenom iskustava između zemalja u regiji, a i šire, može poboljšati cjelokupni proces.

Sudionici Crne Gore su svoj rad predstavili trima prezentacijama: *Eksterna provjera znanja na kraju trećeg ciklusa osnovne škole, Matura and vocational exam* i *Item bank*. Predstavnici Crne Gore prezentirali su rad svoga Centra istaknuvši da su jako zadovoljni kako napreduju u procesu ispitivanja na svim razinama, te se nadaju da će taj napredak s vremenom postati sve očitiji.

Završnu prezentaciju održali su sudionici iz Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja: *Razvoj banke zadataka: proces, iskustva, faze, napredak*. Prezentiran je projekt koji je Centar započeo početkom 2012. godine, a koji se unatoč velikom izazovu pokazao mogućim i ostvarim te primjenjivim i na ostale projekte koje Centar provodi ili namjerava provoditi.

Nakon održanih prezentacija svi su sudionici izrazili velike pohvale za organiziranje ovakve konferencije koja potvrđuje važnost sinergije među zemljama u regiji koje bi na taj način mogle jače nastupati prema svim sudionicima u procesu, počevši od dužnosnika zaduženih za donošenje odluka u obrazovanju.

Zamjenica ravnatelja istaknula je da su se ovom konferencijom utvrdile sličnosti i razlike među pojedinim zemljama, počevši od same činjenice da se različite zemlje pod nacionalnim ispitivanjem podrazumijevaju različite stvari. Kako bi se stvorio temelj za daljnju suradnju, zamjenica je predložila izradu obrasca u kojem bi zemlje sudionice opisale što točno pojedina zemlja podrazumijeva pod tim terminom kao i napomenu što bi mogla biti tema sljedeće konferencija koja će se vrlo vjerojatno održati krajem godine u Beogradu.

Ravnatelj Centra se nadovezao na komentare sudionika i istaknuo da su ovakve konferencije potrebne jer nam daju putokaz kako dalje raditi, ali je istaknuo i važnost čvršće regionalne povezanosti, te je predložio da zemlje sudionice potpišu svojevrsni multilateralni sporazum koji bi omogućio rješavanje brojnih problema na više razina.

ZAKLJUČCI:

- iskazana potreba za nastavkom i intenziviranjem regionalne suradnje u području vanjskog vrednovanja
- prikupljanje podataka o radu ispitnih centara iz regije u svrhu postavljanja temelja za nastavak i unaprjeđenje suradnje
- iskazana namjera potpisivanja zajedničke izjave o suradnji ispitnih centara iz regije
- potvrđena potreba za organizacijom regionalnog testiranja
- predložena izrada testa iz matematike na kraju obrazovnih ciklusa u osnovnom obrazovanju
- predložena organizacija regionalnog testiranja korištenjem kompjutera (*Computer Based Testing*)
- ustanovljena mogućnost pretestiranja zadataka u zemljama regije
- dogovoreno pokretanje regionalne asocijacije u području vanjskog vrednovanja
- iskazana potreba za suradnjom u izradi testova na jezicima nacionalnih manjina zemalja iz regije
- ustanovljena važnost prepoznavanja regije na svjetskoj razini, a u području vanjskog vrednovanja
- predstavljena ideja o pokretanju regionalnog studija
- naglašena potreba formalnog prepoznavanja institucija za vanjsko vrednovanje u regiji.

U Zagrebu, 13. ožujka 2013.

dr. sc. Jasmina Muraja